

نوید صلح و گفتوگو

«اعتماد» در گفتوگو با فعالان سیاسی و حزبی محتوای سخنرانی رییس‌جمهور در سازمان ملل را بررسی می‌کند

مهدی بیگ‌اوغلی

26 سال پس از سخنرانی سید محمد خاتمی و آرایه ایده گفتوگوی تمدن‌ها که بازخوردهای بسیاری در فضای بین‌الملل پیدا کرد، این بار مسعود پزشکیان با استفاده از همان محتوا و کلیدواژه‌ها روبه‌روی افکار عمومی جهان ایستاد و درباره تنش‌زدایی، مدارا، صلح‌طلبی، گفتوگو و پرهیز از تندروی صحبت کرد. اظهاراتی که در آن نه از اظهارات خشن و هزینه‌های بیهوده بر منافع ملی خبری بود و نه باعث سوء تفاهم جهانیان می‌شد. تفاوت در کلام و گفتمان پزشکیان با سلفش کاملاً هویدا بود؛ پزشکیان با تکیه بر گفتمان اصلاحات و با بهره‌مندی از ویژگی‌های شخصیتی خود تلاش کرد تا توجه افکار عمومی جهانیان را به مفاهیمی جلب کند که مردم ایران در طول تاریخ همواره برای اعتلا و تحقق آن تلاش کرده‌اند. رییس‌جمهور از هنگامه نو و عصر جدید صحبت و در عین اینکه اعلام کرد تنازع میان اوکراین و روسیه شرایط جدید را برای جهان ایجاد کرده، اما هرگز تلاش نکرد این رخداد را به معنای تغییر در نظم جهانی ارزیابی کرده و جهان را به چالش بکشد. در عین حال پزشکیان هرگز تجاوز روسیه به اوکراین را تایید و توجیه نکرد، بلکه خواستار پایان دادن به این چالش مهم بین‌المللی شد. موضوع مهم بعدی که پزشکیان درباره آن صحبت کرد، ضرورت احیای گفتمان برجامی و توجه طرفین به تعهداتشان بود. پزشکیان در عین حال اعلام کرد در صورتی که سایر کشورها به تعهدات خود در خصوص برجام پایبند باشند، ایران آماده است در خصوص سایر موضوعات مورد علاقه طرفین گفتوگو، مذاکره، همچنین بحث و تبادل نظر کند. رییس‌جمهور 4 بار از واژه برجام سخن گفت و 2 بار هم از خنثی‌سازی تحریم‌ها استفاده کرد. واژگانی که نشان می‌دهد اهمیت برجام به اندازه خنثی‌سازی تحریم‌ها اهمیت دارد.

محمدصادق جوادی‌حصار: ایران در منازعه اوکراین و روسیه جانب هیچ طرفی را نگرفته است

محمدصادق جوادی‌حصار، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی در پاسخ به این پرسش که برداشت شما از سخنرانی رییس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل چه بود؟ گفت: اگر قرار باشد صحبت‌های رییس‌جمهور را در چند عبارت خلاصه کنم، از عبارت شفاف، کاربردی، عقلانی و عملیاتی استفاده می‌کنم. آقای پزشکیان در سخنرانی‌شان به چند موضوع اصلی و کاربردی اشاره کردند؛ نخست نقش ایران در مناسبات منطقه‌ای و جهانی. ایشان اشاره کردند ایران هرگز در پی کشورگشایی نبوده و نیست. ایران طی قرون اخیر هیچ‌گاه به کشوری حمله نکرده و همواره از سرزمین خود دفاع کرده است. در مورد همسایگان هم پزشکیان بر سیاست توجه به حقوق همسایگی و به رسمیت شناختن آن تأکید کرد و گفت ایران همواره در پی تنش‌زدایی و تحکیم دوستی‌ها و مراودات مبتنی بر حسن همجواری است. رییس‌جمهور ایران به دنیا اعلام کرد که در موضوع مهم منطقه خاورمیانه یعنی موضوع فلسطین، سیاست رای اکثریتی را قبول دارد. در این سیاست حمایت از هیچ طرفی معنا ندارد. ایران به عنوان کشوری که دنبال صلح جهانی است از اروپا، آمریکا و سایر کشورها می‌خواهد که اسراییل را قانع کنند که به قواعد جهانی و حقوق بشر تن دهد. در واقع ایران معتقد است، سرنوشت فلسطین را نظر فلسطینیان داخل و بیرون این سرزمین باید تعیین کنند. چنین دولتی بدون تردید مورد حمایت ایران است و سایر کشورها نیز آن را به رسمیت خواهند شناخت. موضوع مهم بعدی که پزشکیان بر آن تأکید کرد، حمایت از تمامیت ارضی و استقلال کشورهای منطقه و جهان بود. او با شفافیت تمام گفت که ایران در منازعه اوکراین و روسیه جانب هیچ طرفی را نگرفته و در آینده نیز نخواهد گرفت. در واقع ایران می‌خواهد معادله اوکراین-روسیه از طریق ترک مخاصمه و گفت‌وگو حل شود. به نظرم این موارد راهبردهای بسیار مهمی است که پزشکیان بر آن پافشاری کرده است. رییس‌جمهور ایران اعلام آمادگی کرد که همه جهان با ایران آزاد، مستقل، قدرتمند و پویا از موضوع برابر گفت‌وگو کنند و در واقع دست دوستی به سمت جهان گشود. پزشکیان تضمین داد ایران به وعده‌های خود وفادار می‌ماند، مادام که سایر طرف‌ها هم به وعده‌ها و تعهدات خود عمل کنند. مجموعه این موارد صحبت‌های رییس‌جمهور در مجمع عمومی را به یک سخنرانی تاریخی و تاثیرگذار بدل کرد.

حسین نورانی‌نژاد: صلح، نوید زندگی است

حسین نورانی‌نژاد، قائم‌مقام دبیرکل و سخنگوی حزب اتحاد ملت و یکی از فعالان سیاسی کشور در بیان دیدگاه خود در خصوص سخنرانی رییس‌جمهور این‌طور می‌نویسد: دولت آقای پزشک‌یان در عرصه سیاست داخلی، دولت وفاق است. در عرصه سیاست خارجی، دولت صلح و حاصل این دو رویکرد می‌تواند دولت آرامش و زندگی در عرصه اجتماعی باشد. موضع رییس‌جمهور در سازمان ملل در این راستا قابل فهم است. دیگر کسی منتظر غافلگیری و فیل هوا کردن و شاخ و شانه کشیدن برای این و آن نبود. رییس‌جمهور در قامت کسی ظاهر شد که فارغ از شعارزدگی التهاب‌آور، در پی تصویری مقتدر از ایرانی است که نه با کسی سر جنگ دارد و نه سر تسلیم. آن که شاخ و شانه می‌کشد و از نوع موضع گرفته تا نگاه و زبان بدن و استخدام کلمات، تلخی و عبوسی به جهان مخابره می‌کند، تصویری نگران از پدیده‌ای می‌سازد که ضعف و نگرانی‌هایش را پشت ظاهری از جنگندگی و گفت‌وگوناپذیری به بهانه واهی تسلیم‌ناپذیری پنهان می‌کند. نکته مهم این است که این بار به نظر می‌رسد - گوش شیطان کر - رییس‌جمهوری که حامل چنین رویکرد و پیامی است، در چارچوبی تناقض‌ناما از حاکمیت دوگانه، محل تردید و زیر سوال نیست. این بار خبری از اقدامات متناقض و دردسرساز در داخل نبود و حتی برخی اقدامات همدلانه هم صورت گرفت، مانند آنچه در پرونده شروین حاجی‌پور و محسن برهانی و یاشار سلطانی رخ داد. این بار پیام واحدی از ایران به جهان رسید. طرفه آنکه بر ملا شدن دوباره خوی تجاوزگری اسراییل به جهانیان، زحمت ایران برای اثبات صلح‌طلبی‌اش را کمتر از پیش کرده است و راه آسان‌تری برای خروج از دام امنیتی‌سازی آمریکا و اسراییل پیش روی خود دارد. در یکی، دو سال گذشته که اسراییل خواسته تا ایران را به دام رفتار هیستریک و جنگ‌طلبانه‌اش بکشانند، انصافاً ایران با رفتاری عاقلانه، در عین عزت و اقتدار، منافع خود را بر رفتار شعارزده رجحان داده و به نسخه تندروها عمل نکرده است. اگر این عقلانیت با اعمال سیاست داخلی مبتنی بر حقوق شهروندی و کسب رضایت حداکثری مردم (که بدون افزایش استانداردهای دموکراسی و حقوق بشر ممکن نیست) هم‌افزایی یابد و بتواند مشخصاً مسائل فیما بین با آمریکا را مدیریت و کاهش دهد و حتی حل و دیپلماسی فعال و متوازن در شرق و غرب خود را فعال کند و در یک کلام، روح حاکم بر نطق دیشب پزشک‌یان در سیاست داخلی و خارجی کشور حاکم شود، چراکه نه، امید به خانه باز می‌گردد. امیدی هم برای جامعه، برای زندگی بهتر و هم برای دولت و حاکمیت که شهروندان ایرانی را برای حل تدریجی و مورد به مورد مسائل سخت، آماده و مهیا می‌یابد. به شرطی که بدانند این تغییرات یک تاکتیک کوتاه‌مدت نیست، تداوم دارد، مانند متولیان گشت ارشاد مقاومت

نمی‌کند، قرار است ایرانی برای همه ایرانیان بسازد و حقوق همه شهروندان را در همه عرصه‌های سیاسی و مدنی و اجتماعی و اقتصادی و خصوصاً در حاکمیت ملی، روز به روز محترم‌تر بشمارد و هیچ هدف دیگری در حاکمیت را بر آنها مقدم ندارد. سخت نیست. ترسناک نیست. جز برای تمامیت‌خواهان زیاده‌طلب آسمان به زمین نخواهد آمد. آرام و شنی است. به آرامش کلمات نطق دیشب پزشکیان و سادگی صادقانه‌اش.

فاطمه راکعی، فعال حوزه زنان: کلامی که از جان برآمد و بر جان نشست

صحبت‌های دکتر پزشکیان در سازمان ملل بازخوردهای مثبت بسیاری در افکار عمومی پیدا کرد. از قبل هم انتظار میرفت که دکتر پزشکیان با گفتمانی که ایجاد کرده بودند این‌گونه پیام صلح‌طلبی و دوستی ملت ایران را به جهانیان منتقل کنند. ایران کشوری متمدن، تاریخی و با هویتی منحصر به فرد در سطح جهان است. ایران هم از منظر دینی و هم از منظر ملی، کشوری صلح‌طلب بوده است. ایرانیان حتی در مواجهه با دشمنانش رویکرد بزرگوارانانه داشته‌اند و هرگز بدخواه کسی نبوده‌اند. این جان مایه کلامی است که دکتر پزشکیان هم بر آن تاکید کرده است. صحبت‌های دکتر پزشکیان تکه‌ای از فرهنگ و تاریخ ملت ایران بوده و طبیعی است که صحبت‌هایی که از جان برآید لاجرم بر جان مخاطبان نیز بنشیند. امروز اقشار مختلف مردم از فرهنگیان و استادان دانشگاه گرفته تا کسبه، دانشجویان و فعالان اقتصادی و... از صحبت‌های رییس‌جمهور احساس غرور کردند. رییس‌جمهور با هوشیاری هر چه تمام‌تر خطاب به جهانیان، منشا اصلی تنش و تنازع در منطقه را معرفی کرده و اعلام کردند این جنگ‌طلبی و نژادپرستی صهیونیست‌هاست که مشکل ایجاد کرده است. رییس‌جمهور ایران برای حل این مشکل راهکار نیز ارائه و اعلام کرد باید همه مردم حاضر در فلسطین و افرادی که از این کشور خارج شده‌اند گرد هم آمده و در یک رفتارندم سرنوشت آینده فلسطین را روشن کنند. تاکید بر گفت‌وگو و مذاکره بخش دیگر صحبت‌های رییس‌جمهور بود. ایشان اعلام کردند ایران آماده است که در موضوعات مختلف با جهان گفت‌وگو کرده و هر نوع نگرانی را برطرف سازد. اما این مذاکرات زمانی صورت می‌گیرد که طرف مقابل هم بر تعهدات خود صحنه گذاشته و زمینه اجرایی شدن آن را فراهم سازد.

جواد هروی: رییس‌جمهور نسبت به تندروی در جهان هشدار دادند

سخنگوی حزب اعتدال و توسعه هم صحبت‌های رییس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل را واجد نکات مهمی دانسته و می‌گوید: سخنرانی دکتر

پزشکیان در سطح سازمان ملل به تعبیری خاص، بیان مواضع کنونی جمهوری اسلامی ایران از وضعیت منطقه خاورمیانه و جهان و نحوه تعامل ایران با قدرتهای بزرگ است. تصویر و رویکردی که رییسجمهور ایران در سخنرانی خود در مجمع عمومی آرایه کردند، راهبردی مبتنی بر تشنجزدایی در منطقه است. شیوه‌ای که بسیار مناسب، بجا و بایسته است. تصور می‌کنم این رویکرد نوین که از جانب يك شخصیت سیاسی عالیرتبه و به نمایندگی از ایران در پیش روی چشمان جهانیان و رسانه‌های بین‌المللی مطرح و مواضع ایران را با صراحت تشریح می‌کند، موقعیت مناسبی را برای تحقق منافع ملی در اختیار ایران قرار می‌دهد. گفتمانی که تفاوت‌های معناداری با مواضع سال‌های قبل و روسای جمهور پیشین دارد و ایران را در آستانه فصلی نو در روابط بین‌الملل قرار می‌دهد. اینکه رییس‌جمهور از وفاق از درون صحبت و تلاش می‌کند وفاق را در داخل محقق کند و سپس با تکیه بر وفاق ایجاد شده در داخل کشور به عنوان نماینده بین‌الملل به دنبال ایجاد توسعه مناسبات ارتباطی با سایر کشورهاست، نشان‌دهنده دکترین اجرایی جدیدی است که می‌تواند منافع ملی ایران را بیشتر محقق کند. سخنرانی آقای پزشکیان در مجمع عمومی سازمان ملل، بیشتر از اینکه رنگ و بوی گلایه از سایر کشورها داشته باشد مبتنی بر وفاق و دوستی و صلح‌طلبی مطرح شد. ضمن اینکه درباره خطر تندروی و افراط در فضای بین‌المللی با تکیه بر جنایات رژیم صهیونیستی تذکار دادند. در کل برداشت و نگاهی که من از سخنرانی بامداد چهارشنبه رییس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل دارم، دیدگاهی روشن توأم با صلح‌طلبی و امیدواری است.

اسماعیل گرامی‌مقدم: فرق دارد چه کسی رییس‌جمهور ایران باشد

اسماعیل گرامی‌مقدم، فعال سیاسی اصلاح‌طلب چهره دیگری است که در گفت‌وگو با «اعتماد» دیدگاه‌هایش درباره صحبت‌های روز گذشته رییس‌جمهور را در میان می‌گذارد. او می‌گوید: در ایام انتخابات بحثی میان افکار عمومی، فعالان سیاسی و تحلیلگران وجود داشت که مبتنی بر آن عنوان می‌شد، «فرق دارد، چه کسی رییس‌جمهور ایران باشد!» نماد برجسته و عینی این عبارت را مردم در جریان سخنرانی رییس‌جمهور در نیویورک به عینه مشاهده کردند. شخصاً بلافاصله پس از صحبت‌های رییس‌جمهور، تلاش کردم بازتاب این صحبت‌ها را در رسانه‌های بین‌المللی جست‌وجو کنم. تمام محتوای صحبت‌های رییس‌جمهور حاکی از ضرورت برقراری عدالت، تحقق صلح و دوستی در میان مردم و مهم‌تر از آن آمادگی ملت ایران برای ایجاد هر نوع صلح برای از بین بردن

خشونت و کشتار در جهان بود. این صحبت‌ها همان‌طور که در داخل منجر به وفاق ملی، آشتی ملی و انسجام اجتماعی شد در بیرون از کشور هم توسعه روابط با جهان و ارایه تصویر صلح‌طلب از ایرانیان را در پی داشت. در واقع رییس‌جمهور به جای بیان شعارهای ماجراجویانه و خشن از وجهه ملت ایران، برقراری روابط دوستانه، توسعه مناسبات با جهان، رفع تحریم‌ها، آمادگی برای هر نوع مذاکره، بالا بردن پرچم صلح و دوستی در منطقه و... سخن گفت. مردم این محتوا را پسندیدند و در گفت‌وگوهای محاوره‌ای و مراودات روزانه خود آن را قدر نهادند. اما در نقطه مقابل، طیف‌ها و گروه‌های تندروی داخلی تلاش کردند، بهانه و حاشیه و مساله‌ای از این صحبت‌ها درست کنند. متأسفانه همان‌طور که برخی دشمنان تندرو در خارج از کشور علیه رییس‌جمهور اقداماتی صورت می‌دهند، در داخل هم برخی افراد و جریان‌ها مخالف دولت به همان سبک و سیاق تلاش می‌کنند صحبت‌ها و ایده‌های رییس‌جمهور را به حاشیه بکشانند. روشن است منافع این افراد و گروه‌ها به تحریم و تنش و تنازع گره خورده است. به همین دلیل به جای تحقق منافع ملی به دنبال تحقق منافع جریان و جناح خود هستند. این افراد و گروه‌ها ناجوانمردانه به صحبت‌های پزشکیان حمله کرده و نسبت‌های ناروا به او دادند. البته افرادی که به رییس‌جمهور حمله کردند، اجازه نقد و تحلیل دارند، اما اقدامات تخریبی و تهمت در شرایطی که نماینده ملت ایران در نیویورک به سر می‌برد، ناجوانمردانه است.

زهرا نژادبهرام، فعال حوزه زنان: استفاده از زبان دیپلماسی به دور از ترس با تکیه بر رای مردم

زهرا نژادبهرام، فعال سیاسی اصلاح‌طلب حوزه زنان هم درباره صحبت‌های دیروز رییس‌جمهور مباحثی را مطرح کرد و گفت: رییس‌جمهور در 3 محور صحبت‌هایی قدرتمندانه، مستدل و تنش‌زدا را در مجمع عمومی سازمان ملل مطرح کردند. در معرفی ایران اشاره شد که ایران هرگز به کشوری حمله نکرده و اگر جنگی هم شکل گرفته ناشی از تجاوز دیگر کشورها به ایران بوده است. ایران در تاریخ سیاسی معاصر خود همواره صلح‌طلب بوده و هر زمان تلاش کرده بر مواضع صلح‌طلبی‌اش پافشاری کند از سوی دیگر قدرت با تجاوز و تهاجم مواجه شده است. رخداد‌های جنگ جهانی دوم و اشغال ایران و جنگ تحمیلی 8 ساله نمونه‌هایی از این تجاوزات بوده است. ایران علاوه بر اینکه از نظر سیاسی هرگز تجاوز نکرده، در عین حال با حملات تروریستی مستمر مواجه بوده است. موضوع مهم بعدی در صحبت‌های رییس‌جمهور تاکید بر انسان و کرامت انسان،

فارغ از هر نوع تفاوتی است. ایشان با اشاره به آیات و روایات از ضرورت برابر دانستن انسان‌ها و دوری از هر نوع تبعیضی صحبت کردند. در کنار این موارد آقای پزشک‌یان به مسائل منطقه‌ای هم اشاره کردند؛ ایشان از ضرورت صلح‌طلبی در جهان امروز صحبت کرده و گفتند با شعار محوری وفاق توانسته آرای مردم را جلب کند. هر نوع جنگ و تجاوزی در هر نقطه از جهان از نظر ایران مردود و هر نوع سلاح کشتار جمعی از نظر ایران مذموم است. این نگاه تنش‌زدای رییس‌جمهور و رویکرد تنش‌زدای ایشان برگ برنده‌ای است که روایت ایران امروز را در برابر چشم جهانیان آشکار می‌کند. استفاده از زبان دیپلماتی به دور از ترس با تکیه بر مردم توانستند نماینده مناسبی برای ملت ایران باشند. رییس‌جمهور آمادگی کشور را در شرایط برابر برای گفت‌وگو بیان کرده و تاکید کردند گشودن باب برجام و بازگشت همه کشورها به تعهداتشان کمک می‌کند تا فضای متفاوتی شکل بگیرد. نکته قابل تامل در صحبت‌های رییس‌جمهور تاکید بر تهدیداتی است که از سوی اسرائیل منطقه را تهدید می‌کند. بر آتش‌بس پافشاری کرده و استان‌داردهای دوگانه در مساله حقوق بشر را نقد کردند. به نظرم کلیدواژه‌هایی که در این سخنرانی استفاده کردند، برگ برنده ایشان در این سخنرانی بود.

فعالان سیاسی در واکنش به صحبت‌های رییس‌جمهور چه گفتند؟

آذر منصوری، رییس جبهه اصلاحات نوشت: سخنرانی و مواضع رییس‌جمهور در نشست سازمان ملل، نشست با رسانه‌ها و گفت‌وگوهای که تاکنون داشته‌اند، راهگشا و با هدف تقویت وفاق در راستای دفاع از ایران و تحقق صلح مثبت در جهان بوده است. با هر گرایشی باید به این حضور مدبرانه و شجاعانه به عنوان نماینده ملت بزرگ ایران افتخار کرد. حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده پیشین مجلس نوشت: سخنرانی پزشک‌یان در سازمان ملل: پیام صلح به جهان، چراغ سبز به امریکا، تلاش برای رفع نگرانی اروپا در قبال اوکراین، کم‌اعتنایی به روسیه و پرهیز از جنگ با اسرائیل. رضا نصری، تحلیلگر سیاست خارجی نوشت: سخنرانی دکتر پزشک‌یان با سخنرانی نمایندگان دیگر دولت‌های منتقد رژیم اسرائیل يك تفاوت عمده داشت. برخی دولت‌ها عمدتاً به ذکر فهرست‌وار جنایات اسرائیل اکتفا کردند. برخی دیگر غالباً «جامعه جهانی» را به خاطر انفعال در برابر جنایات اسرائیل و ناتوانی در برقراری آتش‌بس سرزنش کردند و بعضی دیگر موضوع را کلاً به کمبود کمک‌های بشردوستانه تقلیل دادند. اما رییس‌جمهور پزشک‌یان گفتمان و

انگاره‌های بیمارگونه‌ای که اسرائیل برای بقای خود و توجیه جنایاتش به آن متوسل می‌شود را هدف قرار داد. دکتر پزشکیان، ضمن برشمردن جنایات رژیم اسرائیل، موضوع تحریف مقوله «دفاع مشروع»، تحریف تعریف حقوقی «هدف مشروع نظامی»، طرح اتهام «یهودستیزی» به عنوان حربه‌ای برای ساکت کردن معترضان و تحریف مفهوم «تروریسم» توسط اسرائیل را - با ذکر مثال - از تریبون سازمان ملل متحد مطرح کرد و «افسانه شکست‌ناپذیری رژیم اسرائیل» را نیز به چالش کشید. حقیقت این است که اسرائیل فقط متکی به نیروی نظامی و حمایت غرب نیست. اسرائیل بر ستون يك گفتمان و انگاره‌هایی تکیه زده که میلیاردها دلار برای حفظ آن هزینه می‌کند. رییس‌جمهور ایران به خوبی این را درک کرده است. عبدالله گنجی، فعال اصولگرا نوشت: محتوای سخنان پزشکیان در مجمع عمومی سازمان ملل قابل تقدیر بود، برای بنده آن بخشی که با مردم امریکا سخن گفت جذاب‌تر بود؛ ما کنار کشور شما پایگاه نظامی نساختیم، ما فرمانده شما را ترور نکردیم.

بازتاب سخنانی رییس‌جمهور در رسانه‌های جهان

نقشه راه پزشکیان

احسان پناه‌بر | مسعود پزشکیان شامگاه سه‌شنبه به وقت تهران، در هفتاد و نهمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد سخنرانی کرد و گفت: امیدوارم که موضوع مهم این اجلاس یعنی صلح، توسعه پایدار و کرامت انسانی افقی روشن در برابر نسل‌های کنونی و آینده بگشاید. رییس‌جمهور ایران که در صدر هیاتی بلندپایه به نیویورک سفر کرد، پس از انجام دیدارهای مهمی در بحبوحه تنش‌های منطقه‌ای، در آخرین روز خود در نیویورک این فرصت را داشت که پیام تهران در مورد رویکرد ایران به مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی را به گوش جهانیان برساند. پزشکیان در این سخنرانی، از حمایت ایران از «جنبش‌های آزادی‌خواهانه» و «رسیدن به صلحی پایدار» سخن گفت و بر حل مشکل فلسطین از طریق همه‌پرسی برای تعیین سرنوشت این بازیگر تأکید کرد.

رییس دولت چهاردهم همچنین ایران را کشوری صلح‌طلب خواند که «آغازگر هیچ جنگی نبوده است.» او در بخش دیگری از سخنان خود، بر

ضرورت اتحاد در منطقه و تشکیل «منطقه‌ای قوی» در برابر زورگویی‌ها تاکید کرد و افزود: باید حسن همجواری را پذیرفت و منشا بی‌ثباتی را تنها به واسطه حضور قدرتهای خارجی در منطقه دانست. او با انتقاد تلویحی از برخی کشورهای منطقه هشدار داد: سپردن امنیت به کشورهای فرامنطقه‌ای به سود هیچ یک از ما نیست. رییس‌جمهور همچنین کلید حل مناقشه در اوکراین را گفت‌وگو و مذاکره دانست.

رییس‌جمهور ایران در بخش دیگری از سخنرانی خود با انتقاد شدید از رویکرد امریکا در اعمال تحریم‌های یکجانبه اذعان کرد: تحریم‌های یکجانبه مردم را هدف قرار داده و در پی نابودی بنیان‌های اقتصادی ایران است. هدف، امنیتی‌سازی ایران است و نتیجه آن، ناامنی همگان. او افزود: سیاست فشار حداکثری زمانی علیه ملت ایران به کار گرفته شد که ایران به گواهی آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، به تمامی تعهداتش در برجام پایبند بود. پزشک‌یان در این سخنرانی، بار دیگر بر لزوم گفت‌وگو تاکید کرد: ما آماده تعامل با اعضای برجام هستیم. اگر تعهدات برجامی به‌طور کامل و با حسن‌نیت اجرا شود، می‌توان در مورد مسائل دیگر نیز وارد گفت‌وگو شد. او در بخش پایانی سخنرانی خود از دولت‌هایی که رویکردی غیرسازنده علیه ایران اتخاذ کرده‌اند، خواست که از تاریخ درس عبرت بگیرند. سخنرانی رییس‌جمهور ایران همچنین در رسانه‌های جهان بازتاب گسترده‌ای داشت. بر همین اساس، روزنامه اعتماد به بررسی و بازتاب اهم سخنان مسعود پزشک‌یان در برخی از این رسانه‌ها پرداخته است.

الجزیره: پزشک‌یان از تعامل سازنده با غرب گفت؛ میهمان بعدی کاخ سفید چه پاسخی به تهران می‌دهد؟

رسانه قطری الجزیره، با برجسته کردن بخش‌هایی از سخنان پزشک‌یان نوشت: رییس‌جمهور ایران در اولین سخنرانی خود در مجمع سالانه سازمان ملل، از اسرائیل به دلیل آنچه «نسل‌کشی در غزه» و «جنایت علیه بشریت» و «بربریت ناامیدکننده» این رژیم در لبنان نامید، به شدت انتقاد کرد. الجزیره با برجسته کردن رویکرد پزشک‌یان نسبت به تحولات منطقه نوشت: پزشک‌یان همانند دیگر روسای جمهور ایران، به حمایت از مردم فلسطین پرداخت و خواستار آتش‌بس و صلحی پایدار در منطقه شد. الجزیره در ادامه گزارش خود به موضع پزشک‌یان در ارتباط با نقش کشورهای خارجی در خاورمیانه اشاره کرد، آنجایی که رییس‌جمهوری گفته بود پیامدهای ناامنی در منطقه را دولت‌هایی متحمل خواهند شد که رییس‌جمهور ایران آنها را «خنثی‌کننده تلاش‌ها برای پایان دادن به فاجعه در خاورمیانه» قلمداد کرد. این رسانه قطری

در ادامه به موضع پزشکیان اشاره کرد، آنجایی که خواستار ارزیابی مجدد استراتژی‌ها در رویکرد غرب نسبت به ایران شد و گفت: ما این فرصت را داریم که از این محدودیت‌ها عبور کرده و وارد عصر جدیدی شویم. از نگاه الجزیره، پزشکیان همچنین با تأکید بر نیاز ایران به رفع تحریم‌ها، از جامعه جهانی خواست تا نگرانی‌های امنیتی کشورش را بپذیرد. رییس‌جمهور ایران اذعان کرد: تهران به‌طور جدی آماده تعامل با شرکت‌کنندگان توافق هسته‌ای 2015 است. این موضع‌گیری تهران در حالی است که هفته گذشته، ترامپ در مراسمی که در حاشیه کمپین انتخاباتی‌اش برگزار شد، روایت حمایت بی‌سابقه دولتش از اسرائیل را ارائه کرد و به گزاره‌هایی چون به رسمیت شناختن بیت‌المقدس به پایتختی رژیم اسرائیل و حاکمیت اسرائیل بر بلندی‌های جولان اشغالی اشاره داشت. ترامپ همچنین مدعی شد که فسخ برجام بهترین کاری بود که برای اسرائیل انجام داده است. رییس‌جمهور پیشین ایالات متحده همچنین مدعی شد، برجام بدترین توافق ممکن علیه منافع اسرائیل بود. با این موضع‌گیری دونالد ترامپ، نامزد ریاست‌جمهوری آمریکا، الجزیره به رویکرد پزشکیان پرداخت و نوشت: احتمال احیای برنامه جامع اقدام مشترک، توافق هسته‌ای ایران، مشروط به آن است که سایر طرف‌های این توافق به تعهدات خود عمل کنند. به اعتقاد الجزیره، این موضع پزشکیان ممکن است اشاره تلویحی رییس‌جمهوری ایران به احتمال بازگشت ترامپ به کاخ سفید باشد. در همین حال رافائل گروسی، رییس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پس از دیدارش با عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران گفت که تمایل تهران برای تعامل معنادارتر با آژانس را درک کرده و امیدوار است که در ماه آینده به تهران برود و با پزشکیان در تهران دیدار کند. در همین باره، گروسی در مصاحبه‌ای به رویترز گفت: «آنچه من می‌بینم تمایل تهران برای تعامل مجدد با ما به شیوه‌ای معنادارتر است.»

گاردین: پزشکیان برای عبور از تحریم‌ها

خیز برداشته است؛ تهران توپ را در زمین آمریکا انداخت

روزنامه گاردین نیز با بازتاب سخنانی رییس‌جمهور ایران بر بخش‌هایی از آن تأکید داشت که به تعامل ایران با غرب مربوط بود. این روزنامه «تعامل سازنده» ایران با جهان غرب را برجسته کرد و نوشت که پزشکیان پیام مهمی را به غرب برای شروع مذاکرات مخابره کرده است. در واقع، مسعود پزشکیان چشمانداز خود را برای نقش آینده ایران در روابط بین‌الملل تشریح کرد. گاردین همچنین این برداشت را از سخنان پزشکیان داشت که ایران آماده حل و فصل بن‌بست

هسته‌ای خود با غرب است و به نوعی این‌بار این تهران است که توپ را در زمین واشنگتن انداخته است. از نگاه این روزنامه بریتانیایی، به‌رغم اینکه ایران و ایالات‌متحده، به ویژه در سال‌های اخیر تنش‌ها را میان خود بر سر مسائل متعدد افزایش داده‌اند، اما رئیس‌جمهور ایران با بیان شروطی اعلام کرد که تهران قصد تعامل با غرب را دارد و در این مسیر نیز جدی است. این روزنامه همچنین معتقد است پزشک‌یان قصد دارد ایران را وارد عصری جدید کند و آن را به سمت ایفای نقش سازنده و موثر در نظم جهانی قرار دهد. پزشک‌یان در سخنان خود بر تعهد خود برای ایجاد پایه‌ای محکم برای ورود ایران به این دوره جدید تأکید کرد. از نظر گاردین، این تغییر در رویکرد تهران، به ویژه با توجه به سوءظن‌های ایران به نیات ایالات‌متحده در طول چند دهه اخیر قابل توجه است. قابل ذکر است که پزشک‌یان در ماه جولای ریاست خود را آغاز و چشمانداز جدیدی را برای برنامه‌های ایران ترسیم کرد. سخنرانی او در مقایسه با سال‌های اخیر لحن معتدل‌تری داشت، اگرچه او تأکید کرد که برای پاسخگویی به توافق تلاش‌های دیگر کشورها از جمله ایالات‌متحده مهم است.

واشنگتن‌پست: لحن پزشک‌یان متفاوت بود؛ ماموریت دشوار رییس دولت چهاردهم برای عبور از ماریچ بن‌بست هسته‌ای

واشنگتن‌پست نیز با برجسته کردن برخی مواضع رییس‌جمهور جدید ایران نوشت: پزشک‌یان روز سه‌شنبه به رهبران جهان پیام داد که می‌خواهد فصلی سازنده در روابط بین‌الملل کشورش باز کند، اما او به صراحت اعلام کرد که دیگران از جمله ایالات‌متحده باید سهم خود را در این راستا بپردازند و در این حرکت سازنده مشارکت جدی و محترمانه و به دور از زورگویی داشته باشند. واشنگتن‌پست همچنین نوشت: مسعود پزشک‌یان در اولین سخنرانی خود در گردهمایی سالانه رهبران جهان در مجمع عمومی سازمان ملل، با «لحنی سنجیده» جهان را مخاطب خود قرار داد و خواستار تعامل جدی و سازنده با همه کشورهای جهان شد. این روزنامه امریکایی همچنین نوشت: هنوز مشخص نیست که پزشک‌یان چقدر فضا برای حرکت در ماریچ مذاکرات هسته‌ای احتمالی با غرب دارد. این درحالی است که تحولات منطقه به سمت تنش‌های تمام‌عیار پیش می‌رود و از سوی دیگر تکلیف سکاندار کاخ سفید نیز در ماه نوامبر مشخص می‌شود.

واشنگتن‌پست با برجسته کردن رویکرد گفتمانی رییس‌جمهور ایران نوشت: پزشک‌یان مستقیماً خطاب به مردم امریکا، تعدادی از ناراضی‌های ایران از تحریم‌ها تا ترور سردار قاسم سلیمانی در سال ۲۰۲۰ در

حمله پهپادی امریکا در دوران ترامپ را برشمرد و سپس از همه کشورهای که استراتژی معکوس را در قبال ایران دنبال می‌کنند، خواست تا از تاریخ درس بگیرند. از نگاه این روزنامه، پزشک‌یان به صراحت از طرف‌های غربی خواست که فرصت پیش آمده برای تعامل را از دست ندهند و از محدودیت‌ها عبور کرده و خود را با عصر جدید گفت‌وگوها و نظم نوین جهانی و منطقه‌ای سازگار کنند. پزشک‌یان با بیان اینکه این دوره با لحاظ کردن نگرانی‌های امنیتی ایران و همکاری در چالش‌های دوجانبه آغاز می‌شود، خواستار لغو مجدد تحریم‌ها شد. رئیس‌جمهور ایران گفت به‌رغم تلخی سال‌ها تحریم، ایران به اراده و خودباوری قوی دست یافته و آماده همکاری با جهان است، ایران آماده است تا برای ساختن دنیایی بهتر با جهان، همکاری‌های همپایه اقتصادی، سیاسی و امنیتی با قدرت‌ها و همسایگان خود داشته باشد.

عرب‌نیوز: پزشک‌یان از صلح در اوکراین گفت؛ رویکرد رئیس‌جمهوری ایران در ارتباط با مسائل منطقه واقع‌گرایانه است

رسانه عرب‌نیوز نیز در باب سخنان رئیس‌جمهور ایران نوشت: به نظر می‌رسد تهران آمادگی دارد در زمینه پرونده هسته‌ای‌اش با غرب به گفت‌وگو بنشیند و آن را حل و فصل کند. همچنین پزشک‌یان که کشورش در هفته‌های اخیر درگیر اتهامات و ادعاهای غرب مبنی بر ارسال تسلیحات به روسیه بوده است، تلاش داشت به طرف غربی این پیام را منتقل کند که تهران از دیپلماسی و گفت‌وگو در حل مناقشه اوکراین حمایت می‌کند و به هیچ روی نمی‌خواهد به نفع طرفی در جنگ وارد شود. عرب‌نیوز در ادامه نوشت: در پی خروج دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین امریکا، در سال 2018 از توافق هسته‌ای تهران و اعمال تحریم‌های شدید علیه ایران احیای توافق هسته‌ای ناممکن شد و این موضع به منشا مناقشات تهران با غرب تبدیل شد. در بخش دیگری از گزارش، عرب‌نیوز به رویکرد نسبتاً معتدل پزشک‌یان اشاره کرد و نوشت: رئیس‌جمهور ایران با رویکردی متفاوت و عمل‌گرایانه پا به میدان گذاشته و تمایل دارد با کشورهای منطقه و جهان به تعامل معقولی برسد. عرب‌نیوز در ادامه به موضع‌گیری پزشک‌یان نسبت به جنایات اسراییل در غزه و لبنان پرداخت و این سخنان رئیس‌جمهور ایران را برجسته کرد که ایران به دنبال صلح است و به هیچ روی با کسی سر جنگ ندارد، از همین رو پزشک‌یان خواست که درگیری‌های نظامی و خونریزی در منطقه به سرعت متوقف شود. پزشک‌یان از جامعه جهانی خواست پیش از آنکه منطقه و جهان درگیر جنگی تمام‌عیار شوند آتش‌بس در غزه تضمین و به «بربریت نامیدکننده» اسراییل در لبنان پایان داده شود. در پایان،

عرب‌نیوز به رویکرد شرق‌گرایانه پزشک‌های ایران اشاره کرد و مدعی شد روسیه از زمان آغاز جنگ اوکراین روابط خود را با تهران به مرحله تازه‌ای رسانده است و طبق گزارشات، طرفین قصد دارند به زودی پیمان جامع همکاری راهبردی امضا کنند. در همین راستا، عرب‌نیوز به نقل از سه منبع غربی و منطقه‌ای مدعی شد ایران میان‌جی مذاکرات محرمانه‌ای بین روسیه و انصارالله یمن برای انتقال موشک‌های ضد کشتی به یمن بوده است. به ادعای این رسانه، این امر نشان می‌دهد روابط ایران و روسیه تا چه حد در حال گسترش است.

دکن هرالده: پزشک‌های ایران بر گفتمان کاهش تنش در جهان تاکید داشت

ماموریت دشوار در نیویورک

دکن هرالده، روزنامه چاپ هندوستان نیز به بازتاب مهم‌ترین رویکرد جمهوری اسلامی ایران در قالب سخنان مسعود پزشک‌های پرداخت. این روزنامه می‌نویسد که ایران به دنبال حفظ امنیت خود و نه ایجاد ناامنی برای دیگران است. دکن هرالده

با اشاره به سخنان رییس‌جمهور ایران، موضوع کاهش تنش ایران با کشورهای منطقه و جهان را برجسته کرد و نوشت: رییس‌جمهور ایران با رویکردی تازه، به تشریح گفتمان ایران در زمینه صلح و امنیت پرداخت. این روزنامه چاپ هندوستان به موضوع ادعای غرب در قبال نقش ایران در جنگ اوکراین پرداخت و نوشت: پزشک‌های ایران گفته است کشورش به دنبال صلح و امنیت پایدار برای مردم اوکراین و روسیه است. این رسانه هندی معتقد است سخنان پزشک‌های ایران از نظر لحن و کلمات آشتی‌جویانه بود و در چارچوب دکترین ایران، از صلح و تعامل با دنیا سخن راند. دکن هرالده نوشت: پزشک‌های «شاخه زیتونی» (نماد صلح و آشتی) از سوی تهران برای تمامی کشورهای به استثنای اسرائیل نشان داد و تاکید داشت که کشورش خواهان تعاملی سازنده با جهان است. دکن هرالده به تمایل ایران برای تعامل هسته‌ای با غرب نیز اشاره کرد و نوشت: رییس‌جمهور ایران توافق هسته‌ای ایران، موسوم به برجام، با غرب را به عنوان دستاوردی دیپلماتیک ستود و گفت ایران آماده است با همه طرف‌ها برای بازگشت به توافق و لغو تحریم‌های آمریکا وارد مذاکره شود. او گفت وقتی این مانع برطرف شد، «به‌طور کامل و با حسن‌نیت، گفت‌وگو درباره موضوعات دیگر می‌تواند دنبال شود.» با این حال، تحلیلگران می‌گویند که پیام صلح پزشک‌های ممکن است با توجه به حمایت تهران از گروه‌های مقاومت در منطقه، از سوی کشورهای غربی با تردید روبه‌رو شود. همچنین ایران حمایت از روسیه در جنگ علیه اوکراین را رد کرده است، اما مقامات غربی مدعی‌اند

تهران به روسیه تسلیحاتی داده تا علیه اوکراین در جنگ استفاده شود. علی واعظ، مدیر گروه بین‌المللی بحران در ایران، درباره پزشک‌یان به دکن هرالد گفت: پزشک‌یان کار بسیار سختی برای نمایش رویکرد متعادل ایران در نیویورک داشت، چراکه رویکردهای منطقه‌ای و بین‌المللی تهران با غرب در بسیاری نقاط در تضاد است.